

БЮЛЕТИН на Съюз на преработвателите на плодове и зеленчуци

Брой 2/м. февруари 2026 г.

Заедно за по-
успешен бранш

[Прочети повече](#)

Законопроекта за
прозрачност

[Прочети повече](#)

Кибератаки в сектор
„ХВП“

[Прочети повече](#)

Интересни факти за
пролетта

[Прочети повече](#)

Заедно за по-успешен бранш

На 25 февруари се проведе работна среща между представители на управителните съвети на Браншова камара „Плодове и зеленчуци“ (БКПЗ) и Съюз на преработвателите на плодове и зеленчуци /СППЗ/.

Обсъдени бяха ключови теми за членовете и на двете организации. Един от акцентите бе върху необходимостта от по-тясна координация между двата сектора по въпроси, свързани със законодателни инициативи, пазарната среда, подобряване механизмите за производство и реализация на суровината за преработка, нивото на конкурентоспособност и на двата сектора, както и възможности за постигане на устойчивост на българското производство.

Участниците потвърдиха общото разбиране, че производителите и преработвателите не следва да бъдат разглеждани като отделни звена, а като естествени партньори в рамките на една обща икономическа екосистема. Обединените усилия могат да доведат до по-силно представителство пред институциите и по-ефективна защита на интересите както на земеделските производители, така и на предприятията от преработвателния сектор.

Срещата завърши с увереността, че тази инициатива трябва да продължи с конкретни теми и инициативи, които да помогнат за стабилизиране и на двата бранша.

Нашата позиция по законопроекта за прозрачност

Съюзът на преработвателите на плодове и зеленчуци, като национално представена браншова организация и член на Националния съвет по храните към министъра на земеделието и храните, взе участие в общественото обсъждане на проекта на Закон за прозрачност и почтеност в управлението.

Подкрепяме целите на законопроекта, насочени към въвеждане на ясни правила за представителство на интереси и гарантиране на прозрачност в процеса на вземане на решения. Считаме, че регламентираният и открит диалог между институциите и представителните организации на бизнеса е ключов за създаването на стабилна и предвидима нормативна среда.

Наред с това изложихме конкретни бележки по текстове, които според нас създават риск от прекомерна административна тежест и неравнопоставеност спрямо юридическите лица.

По отношение на предвидения Регистър за прозрачност считаме, че следва да се отчете фактът, че национално представителните браншови организации в сектор „Храни“ вече са вписани в публичен регистър към Министерството на земеделието и храните и периодично доказват своята представителност по законово установени критерии. Въвеждането на допълнителна регистрация би довело до дублиране на режими без съществена добавена стойност.

Обръщаме внимание и на неяснотата при декларирането на „сфери на дейност“, тъй като предприятията от сектора са засегнати от нормативни актове в множество области – здравеопазване, околна среда, енергетика, търговия и други. Практически е невъзможно

Обръщаме внимание и на неяснотата при декларирането на „сфери на дейност“, тъй като предприятията от сектора са засегнати от нормативни актове в множество области – здравеопазване, околна среда, енергетика, търговия и други. Практически е невъзможно предварително да се посочат всички потенциални направления, по които може да възникне необходимост от представителство.

Считаме за несъразмерно и изискването за деклариране на обемна информация по всеки отделен проект, както и разпоредбата всяко становище да бъде прието от членовете на организацията. Подобен подход не съответства на установения ред за функциониране на юридическите лица и би затруднил своевременното участие в законодателния процес.

СППЗ подкрепя усилията за повишаване на прозрачността и почтеността в управлението, но счита, че това следва да бъде постигнато при спазване на принципите на пропорционалност, правна яснота и равнопоставеност. В този контекст считаме, че е особено важно законодателната рамка да отчита спецификите на сектор „Преработка на плодове и зеленчуци“, който има съществен принос за продоволствената сигурност, заетостта и добавената стойност в агрохранителната верига. Ще продължим да участваме конструктивно в процеса по усъвършенстване на законопроекта в интерес на устойчивото развитие на сектора.

Министър Иван Христанов представи политическия кабинет на МЗХ пред браншовите организации

Министърът на земеделието и храните Иван Христанов проведе среща с представители на браншови организации в Министерството на земеделието и храните, по време на която представи приоритетите на екипа и заяви готовност за активна работа, прозрачност и засилен контрол в сектора. Министърът подчерта, че Министерството няма да бъде повече наблюдател и съучастник за проблеми, а ще работи прогресивно, на терен и с превенция, вместо с реакция след събитията. Участие в срещата взеха представители на браншови организации от сектор „Земеделие“.

„Ще работим и вече работим здраво. Този мандат няма да бъде отпускарски, както се е работило досега. С екипът ми сме заедно през по-голямата част от денонощието, защото това е отговорност и отношение към народа, особено когато има затлачени изключително рискови проблеми. Прозрачността и безкомпромисният контрол са задължителни, защото корупцията изяжда сектора, а оттам и бъдещето на нацията“, заяви министър Христанов.

Той посочи, че макар мандатът на служебното правителство да е ограничен във

времето и да зависи от политическата динамика, Министерството няма да губи нито ден. В рамките на разговора министърът очерта конкретни направления, по които екипите работят в ускорен режим – подготовка на стартиращи приеми, доизплащане на средства и помощи от предходната година, както и адресиране на спешни казуси в сектор „Животновъдство“, фитосанитарни рискове и въпроси, свързани с контролната дейност. Акцент беше поставен и върху необходимостта

Акцент беше поставен и върху необходимостта от предсказуемост, стабилен контрол и ясни правила, така че земеделските производители да имат сигурност при планирането и реализацията на продукцията си.

„Който има проблем, ще бъде чул. Ще се видя с всички сектори и подсектори, за да има адекватно представителство и реални решения. Конфликтни отношения между институцията и сектора трябва да приключат, да се вземат адекватни решения и хората да усетят ползата от тях - единственото, което ни подтиква, е грижа за целия сектор, която да изгради наново доверие, че държавата може и трябва да бъде качествен партньор“, допълни министърът.

Министър Христанов ни информира, че предстои изготвяне на работен календар и провеждане на тематични секторни срещи, които да позволят фокусирано обсъждане и проследяване на решенията.

Нови правила за защита на фермерите

Европейският парламент (ЕП) прие нови мерки за защита на европейските земеделски производители от нелоялни търговски практики от страна на купувачи на селскостопански продукти.

С 555 гласа „за“, 0 гласа „против“ и 26 гласа „въздържал се“, евродепутатите дадоха окончателно зелена светлина на нови правила, които задължават националните органи да си сътрудничат по въпроса за нелоялните търговски практики, с цел да се гарантира, че земеделските производители получават справедливо възнаграждение за труда си.

Очаква се в резултат на това случаите на трансгранични нелоялни търговски практики, увреждащи земеделските производители и дребните производители на селскостопански продукти, да бъдат предотвратявани, разследвани и наказвани, става ясно от съобщение на пресофиса на ЕП.

За да се засили защитата на земеделските производители, новото законодателство ще позволи на държавите членки да се намесват автоматично и да прекратяват трансграничните нелоялни търговски практики по своя инициатива, без да е необходимо оплакване от производител. Тази нова система ще възпроизведе режима на защита на географските указания в единния пазар.

За да се предотврати заобикалянето на закона от страна на операторите чрез преместване извън ЕС, новите правила целят също така да защитят производителите от нелоялните търговски практики на купувачи извън общността. Търговците, установени извън Съюза, ще трябва да посочат „лице за контакт, отговорно за ЕС“, в случай че срещу тях бъде започнато разследване.

За да се предотврати заобикалянето на закона от страна на операторите чрез преместване извън ЕС, новите правила целят също така да защитят производителите от нелоялните търговски практики на купувачи извън общността. Търговците, установени извън Съюза, ще трябва да посочат „лице за контакт, отговорно за ЕС“, в случай че срещу тях бъде започнато разследване.

Регламентът позволява на националните правоприлагащи органи да се информират взаимно за нелоялни търговски практики или за риск от такива практики чрез информационната система за вътрешния пазар – това е съществуваща система на ЕС за обмен на информация между публичните администрации в различните държави членки. Този обмен е предназначен да има възпиращ ефект и ще осигури бързи и координирани реакции за спиране на нелоялните търговски практики.

Новите правила предстои да бъдат одобрени и ще влязат в сила 18 месеца след публикуването им в Официален вестник на ЕС.

Източник: www.agri.bg

Застрашени ли са географските указания заради Меркосур?

Нова двустранна търговска сделка между САЩ и Аржентина може да обезсмисли защитата на европейските продукти със защитени географски указания в рамките на споразумението между ЕС и Меркосур. За това предупреждават от европейската аграрна организация Farm Europe.

Съгласно споразумението ЕС-Меркосур, държавите от блока: Бразилия, Аржентина, Парагвай и Уругвай, поемат ангажимент да признават и защитават европейските географски указания, като не допускат на пазара продукти със сходни наименования, ако не са произведени в ЕС.

Според Farm Europe обаче тази защита изглежда „все по-крехка“ след подписването на ново търговско споразумение между Вашингтон и Буенос Айрес. По данни на организацията, САЩ са получили правото да използват като „генерични“ наименования за редица месни и млечни продукти, които съвпадат или наподобяват регистрирани европейски географски указания.

Сред посочените примери са „Chorizo“, „Mortadella“, „Brie“ и „Camembert“.

„На практика това означава, че Аржентина няма да може да ограничава достъпа на американски продукти на своя пазар въз основа на използваните наименования, което

отваря вратата за имитации на едни от най-известните европейски специалитети“, предупреждават от Farm Europe.

Президентът на организацията Ив Мадра поставя въпроса за реалната стойност на защитата по споразумението ЕС-Меркосур, ако паралелни двустранни сделки могат да обезсилят прилагането ѝ.

От Farm Europe подчертават, че географските указания не са просто търговски етикети, а правни инструменти за защита на качеството, териториалната идентичност, биоразнообразието и социалната кохезия в селските райони. По думите на организацията третирането на тези наименования като „генерични“ отслабва цели производствени системи и пренасочва добавената стойност от местните общности към индустриално производство и глобализирани пазари на суровини.

Според Farm Europe и Eat Europe споразумението ЕС-Меркосур не гарантира пълна реципрочност и не предвижда достатъчно надеждни автоматични защитни механизми. Това крие риск от безмитен внос на продукти, които не отговарят на същите екологични, фитосанитарни и трудови стандарти, каквито се изискват от европейските фермери.

Двете организации настояват защитата и популяризирането на автентичните селскостопански продукти да останат в центъра на търговската политика на ЕС.

Източник: www.agri.bg

Открийте ВКУСОВЕТЕ НА СВЕТА с новото издание на СППЗ

СЪЮЗЪТ НА ПРЕРАБОТВАТЕЛИТЕ НА ПЛОДОВЕ И ЗЕЛЕНЧУЦИ:

ОРГАНИЗИРА:

- срещи с производители на суровини
- дискуссионни форуми по актуални проблеми на бранша
- обучителни семинари и квалификационни курсове
- участие в международни и национални изложения

ИНФОРМИРА:

- за съвременни тенденции в бранша
- за новости в областта на техниката и технологиите
- за промени в действащата нормативна уредба
- за новости във фирменото управление и маркетинга

ИЗДАВА:

- годишни анализи за преработката на плодове и зеленчуци
- каталог на фирмите в бранша
- ръководства, наръчници и др. специализирана литература
- месечен електронен бюлетин

Цялостната дейност на Съюза на преработвателите на плодове и зеленчуци е в услуга на членовете и специалистите в бранша.

СЪЮЗ НА ПРЕРАБОТВАТЕЛИТЕ НА ПЛОДОВЕ И ЗЕЛЕНЧУЦИ

1000 София, ул. "Г. С. Раковски" 108, ет. 4, офис 407 А
 GSM: 0877 250 993
 e-mail: union@org-bg.net, info@org-bg.net

www.org-bg.net

СЪЮЗ НА ПРЕРАБОТВАТЕЛИТЕ НА ПЛОДОВЕ И ЗЕЛЕНЧУЦИ

НАЦИОНАЛНИ КУХНИ И ТРАДИЦИОННИ ХРАНИ

Представяме ви нашата нова книжка „Национални кухни и традиционни храни“, създадена от доц. д-р Росица Еникова, ДМ, утвърден специалист с дългогодишна експертиза в областта на храненето и общественото здраве и гл. ас. д-р Цветелина Виткова, ДМ, изследовател с богат научен опит в традиционните хранителни модели и културните особености на народите.

От сърцето на Европа до екзотиката на Азия, от ароматите на Африка до вкусовете на Австралия и Новия свят – всяка страница ви пренася в света на традициите и уникалните рецепти.

В книжката ще откриете:

 Традиционната кухня на Германия,

Франция, Испания, Италия и Великобритания

 Средиземноморски специалитети и балкански вкусоци

 Кулинарни тайни от Китай, Япония, Индия и Индокитай

 Африкански, австралийски и новозеландски традиции

 Българската кухня в цялото ѝ разнообразие

 Интересни факти за хранене и здраве, както и европейски изисквания към традиционните храни

Поръчай сега на имейл info@org-bg.net и се потопи в магията на вкусовете!

КЗК включва търговията с плодове и зеленчуци в секторния анализ на храни

Комисията за защита на конкуренцията започва предварително производство за присъединяване на сектора плодове и зеленчуци към секторния анализ на храните. От Националната браншова камара „Плодове и зеленчуци“ настояват за пълноаспектно задълбочено проучване на пазара с цел да се установи състоянието на конкурентната среда и при наличие на евентуални деформации да се идентифицират необходимите мерки за подобряването ѝ.

В изпълнение на приоритетите на националния орган по конкуренция за 2026 г. задълбоченото проучване по секторния анализ на храни продължава в три основни направления – наблюдение на ценовата политика и конкурентното поведение на участниците на пазара, включително в т.н. традиционна търговия; анализ на пазарите на производство, преработка и търговия с мляко и млечни продукти и последващ контрол върху концентрация в сектора, както и изследване на структурата на търговията на дребно в слабо развити региони с ниска покупателна способност. По искане на Националната браншова камара секторният анализ се разширява и с пазара на търговия с плодове и зеленчуци.

„Разширяването на секторния анализ с пазара на плодове и зеленчуци е част от усилията ни да гарантираме прозрачна и ефективна конкурентна среда. Ще проследим цялата верига, за да установим има ли практики, които изкривяват пазара или поставят в неравностойно положение българските производители и потребителите. При наличие на данни за нарушения Комисията ще действа в рамките на своите

законови правомощия“, заяви председателят на КЗК.

Представителите на бранша заявиха, че производството на плодове и зеленчуци е изправено пред сериозни предизвикателства, сред които трудна реализация на българските плодове и зеленчуци на родния пазар на фона на силната конкуренция, както в рамките на вътрешния пазар, така и на световния пазар, осезаем натиск от внос на плодове и зеленчуци от трети страни, със занижени стандарти на производство спрямо тези в ЕС и постоянен недостиг както на национално, така и на европейско финансиране.

В хода на срещата се откритоха конкретни проблеми за пазара на плодове и зеленчуци като използване на подвеждаща маркировка на продуктите с цел подмяна на произхода, ценови дъмпинг, логистични бариери и ограничаване на достъпа до пазара, концентрация при изкупуването и риск от съгласувани практики, ниска пазарна прозрачност и прехвърляне на търговския риск.

В случай че в рамките на проучването бъдат установени факти, които отговарят на елементите на нарушения като нелоялни търговски практики, злоупотреба с господстващо положение или забранени споразумения, Комисията ще се самосезира и ще образува съответните производства за тяхното установяване.

Източник: www.cpc.bg

Предизвикателство: Фермите и производителите на храни са изправени пред кибератаки

Съвременното земеделие и производството на храни са все по-дигитализирани – не само тракторите и комбайните вече се управляват от компютри, но и сензори на полето, автоматизирани напоителни системи, управление на складове и дистрибуция, както и софтуер за планиране използват данни в облака. Тази тенденция носи ефективност и по-висока производителност, но също така повдига въпроси относно защитата срещу кибератаки.

Според проучване на глобалната фирма за киберсигурност Check Point, в САЩ селското стопанство се нарежда сред индустриите с най-голямо годишно увеличение на кибератаките. Там броят на идентифицираните атаки се е увеличил с почти 38%, което е значителен сигнал за целия сектор, съобщава agrobiznis.sk.

Киберпрестъпниците се фокусират главно върху различни кампании и целенасочени смущения в операционните системи, които са критични за функционирането на ферми, преработвателни предприятия или дистрибуторски центрове.

Киберсигурността вече не е само технически проблем за IT отделите – тя се превръща в стратегически приоритет за цялата хранителна и селскостопанска инфраструктура. Киберзаплахите могат да засегнат:

- планиране на сезонна работа,
- доставки на входни или изходни данни,
- логистика и дистрибуция на храни,
- потребителското доверие.

Според експертите има няколко основни фактора селскостопанският сектор да е най-

застрашен:

- Бърза дигитализация без адекватна сигурност: технологиите, използвани във фермите, често са създадени във време, когато кибератаките все още не са били взети предвид – техните функции за сигурност са слаби или изобщо не съществуват.

- Ниска осведоменост: много фермери и компании не са наясно с рисковете, които представляват цифровите инструменти, така че липсват системни актуализации, обучение на персонала или политики за сигурност.

- Икономическа мотивация на нападателите: атаките, при които се криптират данни и изискват откуп, често парализират операциите, принуждавайки компаниите да плащат откупи, за да продължат производството и доставките.

Кибератаката може вече да не е просто въпрос на данни – тя може да застраши физическите операции - ако хакер блокира контролирана напоителна система, температурни сензори или достъп до логистични данни, това може да доведе до прекъсване на производството или финансови загуби.

В САЩ няколко организации вече признаха, че са се сблъскали с предполагаеми кибернарушения. В отговор на нарастващия риск се появяват инициативи и партньорства с центрове за сигурност, които работят със земеделски федерации, за да споделят информация за заплахите и да препоръчват мерки за защита на системите.

Интересни факта за пролетта

1. През пролетта и лятото децата растат 3 пъти по-бързо

Този факт е установен от учени от Великобритания. Резултатите от тяхното изследване показват, че децата растат три пъти повече между март и август, отколкото между септември и декември.

2. Първото разцъфващо дърво се казва сакура

Родното място на сакурата е Япония. Днес обаче красивите му цветя могат да се видят в различни части на света. Големите розови цветове на японската череша правят градовете невероятно красиви. С тях сякаш изглежда, че улиците и алеите се носят в розови облаци.

3. Повечето торнадо се появяват през пролетните месеци

През пролетта торнадото разтърсва Земята 5 пъти по-често. Прави впечатление, че повечето от тях се появяват през деня. Учените приписват това на преструктурирането на биологичния часовник на планетата от зимно към лятно часово време.

4. Пчелите са по-малко агресивни през пролетта, отколкото през останалото време от годината

Медоносните пчели започват да се роят през пролетта. Прави впечатление, че по това време насекомите са по-спокойни и приятелски настроени.

5. През пролетта хората дишат 3 пъти по-

често, отколкото през есента

В сравнение с останалото време честотата на човешкото дишане през пролетта се увеличава 3 пъти. Обикновено човек прави до хиляда вдишвания на час, а през пролетните месеци - много повече. Учените обясняват това с факта, че тялото е било в условия на кислороден глад дълги зимни месеци и сега се стреми да се възстанови. Пробуждащите се растения отделят повече кислород. По този начин белите дробове работят с повишена интензивност.

6. Пролетта има своя собствена скорост на движение

Учените изчисляват колко бързо се движи пролетта. Оказва се, че това е 50 км на ден. Те успели да установят това чрез наблюдение на съцветието на отделните растения.

7. В някои страни пролетта идва през септември

Не навсякъде по света пролетта се пада през март, април, май. Например в Австралия, Аржентина и Мадагаскар идва през септември.

8. Кукувица е предвестник на пролетта

В миналото по отношение настъпването на пролетта хората се доверявали на кукувицата. Смятало се, че пролетта идва, когато от гората започне да се чува кукувица.

9. Корените на растенията първи усещат затопляне

Корените на растенията първи реагират на пролетното затопляне. Те започват да растат активно при температура от 7-8 градуса по Целзий.

Източник: www.actualno.com